

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

библиотека
Институт история БКП
Инв. № 1422

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

на

XXV^{то} ОБИЧНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ВТОРА ИЗВЪНРЕДНА СЕСИЯ

ОТКРИТА НА 9 ЮЛИИ, ЗАКРИТА НА 16 ЮЛИИ 1941 Г.

ЗАСЕДАНИЯ 1–8, ОТЪ 9 ЮЛИИ ДО 16 ЮЛИИ 1941 Г.

ИЗДАНИЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

СОФИЯ – ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА – 1942

XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ВТОРА ИЗВЪНРЕДНА СЕСИЯ

Стенографски дневникъ

на

Откриване и 1. заседание

Сръда, 9 юлий 1941 г.

(Открыто въ 16 ч. 40 м.)

Председателствувалъ председателъ Христо Калфовъ. Секретари: Наколай Султановъ и Стефанъ Багриловъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Стр.

Писмо отъ Негово Величество Царя, съ което упълномащава министъръ-председателя Б. Филовъ да открие, отъ Негово име, втората извънредна сесия на XXV-то обикновено Народно събрание (Прочитане отъ мин.-предс. Б. Филовъ) 3

Съобщения:

Телеграми 4
Предложения 4
Законопроекти 4

Писмо отъ прокурора при Софийския областен съдъ за искане разрешение за задържане на народните представители: Димитъръ Захариевъ, д-р Любенъ Дюгмеджиевъ, Петъръ Митевъ, Аврамъ Гачевъ, Атанасъ Каждревъ, Тодоръ Поляковъ, Коста Божиловъ, Бъло Алексиевъ и Никола Джанковъ 4
Дневенъ редъ за следващото заседание 5

Къмъ 16 ч. и 30 м. народните представители заематъ мястата си въ заседателната зала, опредѣлени по азбучния редъ на избирателните колегии, отдѣсно на ляво, гледано отъ председателското място, а журналистите и публиката — въ ложите и галерии.

Въ 16 ч. и 40 м. влизатъ въ залата господа министъръ, по реда имъ въ конституцията, начело съ министъръ-председателя г-нъ Богданъ Филовъ, посрещнати съ рѫкопътствия отъ народните представители, и заставатъ прави на скания отъ народните представители, и заставатъ прави на мястата си до министерската маса. Ставатъ прави и господи народните представители и публиката.

Министъръ-председател Богданъ Филовъ: Г-да народни представители! Въ връзка съ откриването на втородни представители! Въ връзка съ откриването на втородни представители! Въ връзка съ откриването на втородни представители!

На основание чл. 130 отъ конституцията, упълномощавамъ Ви да откриете отъ Мое име втората извънредна сесия на XXV-то обикновено Народно събрание.

София, 9 юлий 1941 г.

Съ собствената на Негово Величество рѣка, подписанъ

БОРИСЪ III

Въ изпълнение на това височайше поръчение, обявявамъ, отъ името на Негово Величество Царя, втората извънредна сесия на XXV-то обикновено Народно събрание за открита. (Продължителни рѫкопътствия)

(Председателъ г-нъ Христо Калфовъ и подпредседателъ г-нъ Никола Захариевъ и г-нъ Димитъръ Пеневъ, както и секретарите г-нъ Николай Султановъ и г-нъ Стефанъ Багриловъ заематъ мястата си).

Председател Христо Калфовъ: (Звъни) Г-да народни представители! Обявявамъ първото заседание на втората извънредна сесия на XXV-то обикновено Народно събрание за открита. (Става право)

Г-да народни представители! Позволете ми да ви прочета телеграмите, получени отъ председателството въ по-следно време.

Отъ Негово Величество Царя (Министъръ, членовете на бюрото и всички народни представители ставатъ прави) въ отговоръ на отправената отъ мене поздравителна телеграма по случай рождения ден на Негово Царско Височество Престолонаследника. (Чете)

„Царицата и Азъ благодаримъ сърдечно Вамъ и на народните представители за изказаните ни на рождения ден на Престолонаследника любезни благопожелания, които ни искрено трогнаха. Царътъ“. (Продължителни рѫкопътствия. Министъръ, членовете на бюрото и народните представители сѣдатъ)

Отъ председателите на законодателните тѣла въ страните на великия народи, наши съюзници и приятели, въ отговоръ на приветствията, отправени по ваше решение, отъ председателя на Народното събрание г-нъ Никола Логофетовъ на 14 май т. г. (Чете)

„За изпратените менъ и на германския Райхстагъ поздрави по случай първото заседание на българското Събрание благодаря на Ваше Превъзходителство и отвръщамъ сѫщътъ най-искрено за Васъ и българския народъ. Гьорингъ, райхсмаршътъ на великия германски Райхъ и президентъ на германския Райхстагъ“. (Продължителни рѫкопътствия)

„Камарата на фашитъ и на корпорациите прие съ голямо удоволствие поздравленията за победните действия на италианското оръжие, които ѝ изпратихте отъ името на Народното събрание. Отъ името на членовете на Камарата, изпращамъ Вамъ и на Народното събрание най-сърдечните ни благодарности, като ви увѣрявамъ, че нѣма да пропустимъ да уведомя Дуче за изказаните отъ благородния български народъ чувства, за който отъ своя страна отправяме най-добри благопожелания за преуспѣване и победа. Председателъ на Камарата на фашитъ и корпорациите Гранди“. (Продължителни рѫкопътствия)

„Отъ името на законното правителство на унгарския народъ, Камарата на народните представители, както и отъ мое име, благодаря на Ваше превъзходителство и чрезъ посрѣдничеството на Ваше Превъзходителство и на законното представителство на българския народъ, наши благородни братя по оръжие и приятели, за поздравленията, които Ваше Превъзходителство изпратихте на менъ като на председател на унгарската Камара на народните представители по случай победоносното привърътане на освободителната война на Балканите. Андреасъ фонъ Ганшидъ Нагъ, председател на Камарата на народните представители. (Продължителни рѫкопътствия)

Също отъ председателите на законодателните тѣла въ страните на великия народи, наши съюзници и приятели, въ отговоръ на приветствието, което имъ отправихъ азъ, следствие довѣрието, съ което ме обѣкохте, да бѫда председателъ на Народното събрание. (Чете)

„Благодаря най-искрено на Ваше Превъзходителство за изпратението мен и на Райхстага на велика Германия, по случай поемането от Вас на председателското място на българското Народно събрание и отговаряме съ същите чувства лично на Вас и на българското Народно събрание от името на Райхстага на велика Германия. Гьоринг, райхсмаршал на великия германски Райх и председател на Райхстага на велика Германия.“ (Ржкоплъскания)

„Камарата на сноповетъ и на корпорациите е много трогната отъ поздрава, който ѝ отправихте, поемайки поста председател на българското Народно събрание. Отъ името на националните съветници, отправявът Вами и къмъ народните представители сърдечни благодарности, като изказвамъ благопожелания за преуспѣване и победа на благородния български народъ. Гранди, председател на камарата на сноповетъ и на корпорациите“. (Ржкоплъскания)

„Благодаря Ви също отъ името на Сената на кралството Италия за любезната телеграма, която имахте любезнотъ да ми изпратите по случай заемането отъ Вас на поста председател на Народното събрание. Изказвамъ Вам и на народните представители, както и на доблестния български народъ, най-искрени благопожелания и чувства на сърдечно приятелство, сподълени отъ италианския народъ. Суардо, председател на Сената на кралство Италия“. (Ржкоплъскания)

„Поздравителната телеграма на Ваше Превъзходителство, която благоволиха да изпратят на менъ, като председател на унгарското Народно събрание, по случай поемането отъ Вас на председателското място на българското Народно събрание, получихъ съ най-искрена благодарност. Изпращайки на Васъ, като председател на българското Народно събрание, най-топли благопожелания, изразявамъ Ви също и отъ името на унгарското Народно събрание нашитъ най-горещи чувства на симпатии и моля Бога да благослови засиления български народъ и неговото бѫдеще, достойно за славното му минало. Андреасъ фонъ Ташнади Нагъ, председател на Народното събрание“. (Ржкоплъскания)

(Съда)

Имамъ да направи следните съобщения.

Постъпили съ:

Отъ Министерството на финансите — предложение за одобрение XXXIII-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 2 юни 1941 г., протоколъ № 101 — относно обандероването на намирация се въ гр. Скопие кибритъ отъ чуждестраненъ произходъ.

Отъ същото министерство — предложение за одобрение на царски укази №№ 62—65/1941 г. по ведомството на митниците.

Отъ същото министерство — предложение за одобрение XXVI-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 13 май 1941 г., протоколъ № 90 — относно раздаването на 100 кгр. експортни цигари.

Отъ същото министерство — предложение за одобрение постигнатото съглашение между Българската народна банка и фирмата „Гизеке & Девриентъ“ — Лайпцигъ — относно изменение условията по договора за доставка на една нова запасна емисия банкноти.

Отъ същото министерство — предложение за одобрение 53-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 2 юли 1941 г., протоколъ № 113 — относно освобождаването отъ бандероль и др. 100.000 кгр. папироси.

Отъ същото министерство — законопроектъ за изменение и допълнение на закона за 5% вътрешенъ държавенъ заемъ на сума 2.000.000.000 л. за нуждите на народната отбрана.

Отъ същото министерство — законопроектъ за освобождаване отъ такси и мита постройките по наредбата отъ 21 май 1941 г. („Държавенъ вестникъ“, брой 110) и др. въ земите, освободени презъ 1940 и 1941 г.

Отъ същото министерство — законопроектъ за облагане съ данъци, такси и други жителите на новоосвободените презъ 1941 г. земи.

Отъ същото министерство — законопроектъ за пласиране сръдствата на професионалните сдружения на държавните служители, на фондовете за подпомагане при уволнение на държавните служители и на взаимнопомагателните и болнични каси на държавните служители по развитието на ведомството.

Отъ същото министерство — законопроектъ за разрешаване на Столичната голъма община да сключи заемъ отъ Българската народна банка въ размѣръ на 290.000.000 л. и за уреждане на отношенията съ Електрическото дружество за София и България, въ връзка съ откупуването на концесията на същото дружество въ България.

Отъ същото министерство — законопроектъ за признаване правото на пенсия на лицата, жители на Южна Добруджа и преселници отъ Румъния, по силата на договора, сключен въ гр. Крайова презъ 1940 г.

Отъ същото министерство — законопроектъ за изменение на членове 1 и 7 отъ закона за пенсиониране на земедѣлиците.

Отъ същото министерство — законопроектъ за пенсиониране на доброволците отъ сръбско-българската война 1885 г.

Отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти — законопроектъ за допълнение на чл. 44 отъ закона за рибарството.

Отъ същото министерство — законопроектъ за изменение и допълнение на закона за продаване на нѣкои държавни гори въ Станишавска (сега Асеновградска) околия и др. отъ 1911 г. и изменението му.

Отъ същото министерство — предложение за одобрение 46-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 2 юли 1941 г., протоколъ № 113 — относно производството и доставката на серумъ противъ чума у свинете и чуменъ вирусъ за нуждите на Министерството на земедѣлието и държавните имоти.

Отъ Министерството на вътрешните работи и народното здраве — законопроектъ за разрешаване на Врачанска градска община да отстъпи на фонда „Съдебни сгради“ кварталъ 7а по плана на града за постройка на съдебна палата въ гр. Враца.

Отъ същото министерство — законопроектъ за отстъпване на водопровода, находящъ въ с. Баня, Софийско, отъ държавата на Банянската селска община.

Отъ Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството — законопроектъ за отчуждаване язоветъ по река Сютлийка.

Отъ Министерството на желѣзниците, пощите и телеграфите — законопроектъ за изменение на закона за изменение на закона за сключване заемъ отъ Главната дирекция на българските държавни желѣзници и пристанища при Българската земедѣлска и коопеартивна банка въ размѣръ на 170.000.000 л.

Отъ Министерството на търговията, промишлеността и труда — законопроектъ за осигуряване на евтинъ и удобенъ превозъ на работниците отъ жилищата имъ до предприятието.

Отъ същото министерство — законопроектъ за изменение и допълнение на закона за преброяване на населението, сградите и домашния добитъкъ въ царство България.

Отъ същото министерство — законопроектъ за изменение и допълнение на закона за Главната дирекция на статистиката на царство България.

Отъ същото министерство — законопроектъ за разрешаване на Пловдивската, Варненската, Русенската и Хасковската градски общини да сключватъ заемъ отъ Института за обществено осигуряване за постройка на народни бани.

Тия предложения и законопроекти ще бѫдатъ раздадени на господа народните представители.

Постъпило е писмо отъ прокурора при Софийския областенъ съдъ относно искане разрешение за задържане на народните представители: Димитър Ивановъ Захариевъ, д-ръ Любенъ Димитровъ Дюгмеджиевъ, Петъръ Ивановъ Митевъ, Аврамъ Петковъ Гачевъ, Атанасъ Добревъ Каждревъ, Тодоръ Панайотовъ Поляковъ, Коста Божиловъ Светловъ, Бълю Алексиевъ Бълевъ и Никола Йордановъ Джанковъ.

Писмото ще бѫде препратено на председателя на комисията по Министерството на правосъдието за разглеждане и да се произнесе.

Г-да народни представители! Нѣмаме дневенъ редъ. Предстои да опредѣлимъ такъвъ за следното заседание. За утрешиото заседание въ 15 ч. председателството, въ съгласие съ правителството, ви предлага следния дневенъ редъ:

Одобрение на предложението:

1. За одобрение XXXIII-то постановление на Министерския съвет, взето въ заседанието му от 2 юни 1941 г., протокол № 101 — относно обандероването на намиращия се въ гр. Скопие кибритъ от чуждестраненъ произходъ.
2. За одобрение на царски укази № № 62—65/1941 г. — по ведомството на митниците.
3. За одобрение на XXIV-то постановление на Министерския съвет, взето въ заседанието му от 13 май 1941 г., протокол № 90 — относно раздаването на 100 кгр. експортни цигари.
4. За одобрение постигнатото съглашение между Българската народна банка и фирмата „Гизеке & Девриентъ“ — Лайпцигъ, относно измѣнение условията по договора за доставка на една нова запасна емисия банкноти.
5. За одобрение 53-то постановление на Министерския съвет, взето въ заседанието му от 2 юли 1941 г., протокол № 113 — относно освобождаването отъ бандероль и др. 100.000 кгр. папирози.
6. За одобрение 46-то постановление на Министерския съвет, взето въ заседанието му отъ 2 юли 1941 г., протокол № 113 — относно производството и доставката на серумъ противъ чума у свинетъ и пр.
7. Докладъ на комисията по провърка на изборите.

Първо четене на законопроектите:

8. За отстъпване на водопровода, находящъ се въ с. Баня, Софийско, отъ държавата на Банкиянската селска община.
9. За разрешаване на Врачанска градска община да отстъпи на фонда „Съдебни сгради“ кварталъ 7а по плана на града за постройка на съдебна палата въ гр. Враца.
10. За измѣнение и допълнение на закона за 5% вътрешенъ държавенъ заемъ на сума 2.000.000.000 л. за нуждите на народната отбрана („Държавенъ вестникъ“, брой 116, отъ 30 май 1941 г.).
11. За освобождаване отъ такси и мита постройки по наредбата отъ 21 май 1941 г. въ земите, освободени презъ 1940 и 1941 г.
12. За облагане съ данъци, такси и други жителите на новоосвободените презъ 1941 г. земи.

Председател: ХРИСТО КАЛФОВЪ

13. За пласиране сръдствата на професионалните сдружения на държавните служители, на фондовете за подпомагане при уволнение на държавните служители и на взаимноспомагателните и болнични каси на държавните служители по разните ведомства.

14. За разрешаване на Столичната голъма община да сключи заемъ отъ Българската народна банка, въ размѣръ на 290.000.000 л., и за учреждане отношенията на Електрическо дружество за София и България, във връзка съ откупуването на концесията на сѫщото дружество въ България.

15. За отчуждаване язоветъ по р. Сютлийка.

16. За изменение на закона за изменение на закона за сключване на заемъ отъ Главната дирекция на българските държавни желѣзници и пристанища при Българската земедѣлска и кооперативна банка, въ размѣръ на 170.000.000 л.

17. За изменение на членове 1 и 7 отъ закона за ленсиониране на земедѣлците.

18. За признаване правото на пенсия на лицата, жители на Южна Добруджа и преселници отъ Румъния, по силата на договора, сключен въ Крайова презъ 1940 г.

19. За изменение на чл. 44 отъ закона за рибарството.

20. За изменение и допълнение на закона за продаване на държавни гори въ Станимашка (сега Асеновградска) окolina и др. отъ 1911 г. и измененията му.

21. За пенсиониране на доброволците отъ сръбско-българската война 1885 г.

Онѣзи г-да народни представители, които приематъ посочения дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Многинство, Събранието приема.

Никола Мушановъ: Искамъ думата.

Председател Христо Калфовъ: Нѣмате думата.

Никола Мушановъ: Значи, Вие започвате тѣй!

Председател Христо Калфовъ: Вдигамъ заседанието.

(Вдигнатъ въ 16 ч. 55 м.)

НИКОЛАЙ СУЛТАНОВЪ
Секретари: { СТЕФАНЪ БАГРИЛОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: ДОНЧО ДУКОВЪ